

Armoedebelaid gemeente Losser

September 2016

verslingerd aan de dinkel

Zaaknr : 16Z00678
Documentnr : 16.0012651

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Samenvatting.....	5
2. Omvang van armoede in Losser	6
2.1. Situatie in Losser.....	6
2.2. Onderzoek NIBUD.....	8
3. Oorzaken van armoede	8
4. Het huidige gemeentelijke armoedebelaid	9
4.1. De rol van de gemeente in het bestrijden van armoede	9
4.2. Het huidige armoedebelaid van de gemeente Losser.....	10
4.3. Reflectie op het huidige armoedebelaid	13
4.3.1. Terugkoppeling uit de discussie bijeenkomsten	13
5. Nieuw armoedebelaid	15
5.1. Beleidsuitgangspunt	15
5.1.1. Zelfredzaamheid	16
5.1.2. Samenredzaamheid	17
5.1.2.1. Ondersteuning door maatschappelijke initiatieven	17
5.1.3. Professionele hulp	19
5.2. Aanpassen huidig gemeentelijk minimabelaid.....	21
5.2.1. Aanpassing van de bestaande Kortingsregeling <i>per 1 augustus 2016</i>	21
5.2.2. Aanpassing voorwaarden Kortingsregeling <i>per 1 januari 2017</i>	21
5.2.3. Verhogen inkomensgrens Kortingsregeling en bijzondere bijstand naar 110%	22
5.2.4. Beleid Kortingsregeling 2017.....	23
5.3. Bundeling van initiatieven en stimuleren preventieve inzet.....	25
5.4. Doorbreken van overerfbare armoede: integrale aanpak	27
6. Financiële paragraaf	29

6.1. Toelichting op financiële paragraaf	31
6.2. Monitoring.....	31
Bijlage 1: opbrengst bijeenkomsten over armoedebelid in Losser en Overdinkel	32
Bijlage 2: kort verslag bijeenkomst 12 april 2016	37
Bijlage 3: Argumenten voor aanpassing huidig gemeentelijk minimabelid	39

1. Inleiding

Het bestrijden van armoede is een thema, dat politiek de afgelopen tijd nadrukkelijk in de belangstelling staat. Er is, in Nederland en ook in Losser, een groeiend aantal mensen dat op of onder de armoedegrens leeft.

Armoede

Armoede is volgens de definitie van de Verenigde Naties het niet kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. Armoede ontstaat wanneer een persoon of groep mensen onvoldoende betaal- en/of ruilmiddelen heeft om in de primaire levensbehoeften te kunnen voorzien. Primaire levensbehoeften omvatten zaken als schoon en drinkbaar water, voedsel, kleding, huisvesting en gezondheidszorg. Ook gebrek aan secundaire levensbehoeften kan een onderdeel zijn van armoede. Denk aan: deelname aan sociale activiteiten, telefoon, computer en internet.

Er bestaat geen eensluidende definitie van armoede. Armoede is lastig te meten en te definiëren. De hoogte van het inkomen zegt bijvoorbeeld niet alles over wat een huishouden te besteden heeft. Ook iemand met een hoog inkomen, maar met schuldenproblematiek en/of hoge lasten, kan weinig te besteden hebben. Het 'niet mee kunnen doen' is ook een richtlijn die het CBS hanteert. "Armoede is een contextueel verschijnsel: of iemand arm is, hangt af van wat er in de eigen samenleving op een gegeven moment onontbeerlijk is" (Rapport: "Armoede en sociale uitsluiting 2015", dec. 2015).

Om toch een vergelijking te kunnen maken tussen de situatie in Losser, de regio en de landelijke situatie is een aantal gegevens opgenomen over huishoudens die een inkomen hebben onder de 101% van het sociaal minimum (zie hoofdstuk 2).

Ophalen inbreng voor beleid

Het Lossers armoedebelief dient geactualiseerd te worden. In september 2015 heeft het college de Raad geïnformeerd over de instrumenten die op dit moment in het kader van armoedebelief worden ingezet en heeft het college aangegeven met relevante partijen in gesprek te gaan om te komen tot een integraal gedragen armoedebelief. Naast deze partijen zijn ook bewoners uitgenodigd om over dit onderwerp mee te praten om zo breed mogelijk inzichten en visies te ontvangen.

De uitkomsten van twee bijeenkomsten in Losser en Overdinkel staan in bijlage 1. Als basis voor deze bijeenkomsten is een discussienota gebruikt waarvan delen in deze beleidsnota zijn overgenomen. Op 12 april 2016 heeft vervolgens een discussie bijeenkomst plaatsgevonden met de Raad over het nieuwe armoedebelief. Voor deze bijeenkomst zijn externe deskundigen, relevante partijen en inwoners van de gemeente Losser uitgenodigd. De Participatieraad was bij deze bijeenkomsten goed vertegenwoordigd. Zie voor een kort verslag van deze bijeenkomst bijlage 2. Daarnaast heeft de wethouder Werk en Inkomen individueel gesproken met een aantal inwoners van Losser die onder de armoedegrens leven.

Alle tijdens deze bijeenkomsten en gesprekken opgehaalde gegevens, ervaringen, opmerkingen en ideeën zijn zoveel mogelijk in deze nota verwerkt.

1.1. Samenvatting

Als beleidsuitgangspunt kiest de gemeente voor de volgorde:

1. zelfredzaamheid;
2. samenredzaamheid;
3. professionele hulp.

Daarmee sluiten we aan bij de uitgangspunten van de transformatie sociaal domein. Mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun financiële situatie. Maar waar nodig worden mensen ondersteund, bij voorkeur door hun eigen sociale omgeving, door particuliere initiatieven, waar vrijwilligers zich voor inzetten, of door inzet van professionals.

De ondersteuning is deels gericht op de financiële situatie van mensen maar nadrukkelijk ook op het vergroten van de deelname aan maatschappelijke activiteiten. Het kunnen blijven meedoen aan maatschappelijke activiteiten is belangrijk.

Allereerst wil de gemeente bestaande regelingen en ondersteuningsmogelijkheden beter een eenvoudiger toegankelijk maken. Daarom worden bepaalde regelingen (vooral de kortingsregeling) aangepast aan andere regelingen. En wordt de toegang tot regelingen zoveel mogelijk gestroomlijnd. Dit wordt vastgelegd in nieuwe minimabeleid 2017.

Verder werken we in Losser aan het aanbieden van een makkelijk toegankelijk kindpakket, dat overigens grotendeels al gerealiseerd is.

We streven naar een breder bereik van de bestaande regelingen en ondersteuningsmogelijkheden. Het Sociaal Team, maar ook andere intermediairs, spelen een belangrijke rol bij het bijtijds signaleren van financiële problemen.

Door inzet van een coördinator uitvoering armoedebelaid, gedurende één jaar, worden bestaande initiatieven verder op elkaar afgestemd, zowel gemeentelijke als particuliere initiatieven. Nieuwe, aanvullende initiatieven worden gestimuleerd.

Daarnaast wordt geïnvesteerd in communicatie, in brede zin, om mensen die nu in “stille armoede” leven, beter te bereiken. Hiervan moet een preventieve werking uitgaan: het voorkomen dat financiële problemen verder toenemen. En er geen grote schulden ontstaan die moeilijk op te lossen zijn.

Binnen de gemeente Losser hebben we te maken met concentraties van overerfbare armoede in sommige wijken. De Academische Werkplaats Twente is gestart met een onderzoek naar de gevolgen van armoede op de gezondheid van kinderen. In het onderzoek wordt gezocht naar effectieve interventies die de negatieve gevolgen van (overerfbare) armoede op de gezondheid van kinderen doorbreken. Losser probeert mee te doen aan dit onderzoek en/of wil gebruik maken van de uitkomsten van dit onderzoek binnen een wijkgericht aanpak waar dat nodig is.

2. Omvang van armoede in Losser

2.1. Situatie in Losser

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek	Inkomen onder 101% sociaal minimum			
	Tenminste 1 jaar		4 jaar en langer	
2013	Nederland	Losser	Nederland	Losser
Totaal aantal huishoudens	579.000	500	166.000	100
Totaal huishoudens in % van de doelpopulatie	8,2	6,1	2,5	1,5

In Nederland wordt door het CBS armoede gedefinieerd als gezinnen die een inkomen ontvangen dat lager is dan 101% van het sociaal minimum. Uit bovenstaande tabel blijkt dat Losser volgens deze definitie procentueel iets minder gezinnen heeft die in armoede leven dan landelijk. Met doelpopulatie wordt bedoeld het totaal aantal huishoudens in de betreffende gemeente. Dat de omvang van de armoede nog steeds toeneemt blijkt uit landelijke cijfers van het CBS. In 2014 hadden in Nederland:

- 604.000 huishoudens tenminste 1 jaar een inkomen onder 101% van het sociaal minimum (8,5% van het totaal aantal huishoudens)
- hadden 178.000 huishoudens 4 jaar of langer een inkomen onder de 101% van het sociaal minimum (2,7% van het totaal aantal huishoudens).

Op gemeente niveau en dus ook voor de gemeente Losser zijn deze cijfers over 2014 nog niet bekend.

In de regio neemt de gemeente Losser, als kleine gemeente, een positie in die direct volgt op de grote gemeenten in de regio. Voor een kleine gemeente bevindt zich een relatief hoog aantal huishoudens in een armoedesituatie:

Aantal huishouden onder de 101% sociaal minimum in % van de doelpopulatie (2013)	Tenminste 1 jaar	4 jaar en langer
Wierden	4	1
Rijssen-Holten	4,1	0,9
Dinkelland	4,3	1,2
Tubbergen	4,7	1,2
Hellendoorn	5	1,3
Borne	5,1	1,4
Twenterand	5,1	1,1
Haaksbergen	5,5	1,6
Hof van Twente	5,7	1,6
Losser	6,1	1,5
Oldenzaal	6,1	1,8
Nederland	8,2	2,5
Hengelo (O.)	8,2	2,4
Almelo	10,4	3,2
Enschede	12,1	3,7

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

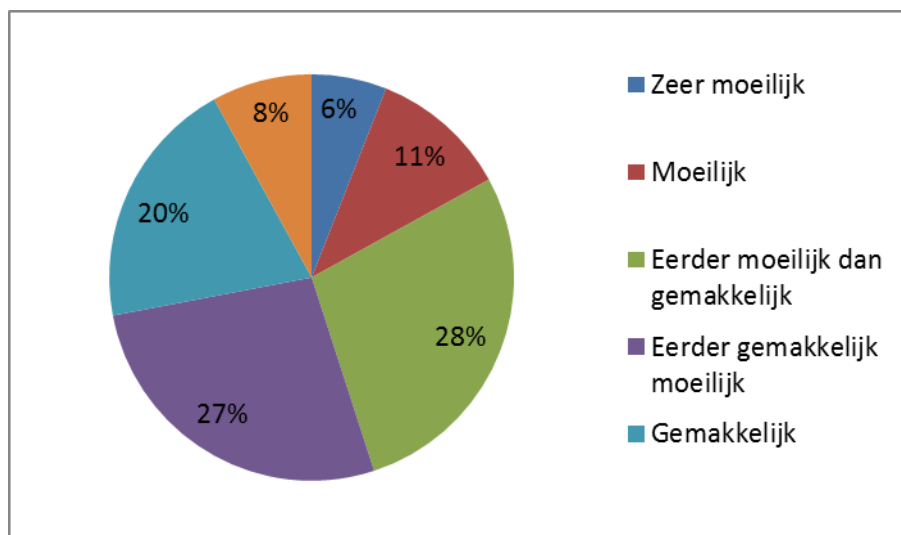
Hoewel er geen exacte cijfers over de armoedesituatie per wijk te geven zijn, kunnen we wel constateren dat er een relatief hoge concentratie van armoede/lage inkomens in bepaalde wijken/kernen. Hierdoor neemt Losser als gemeente binnen Twente een bijzondere positie in: Losser heeft voor een deel te maken heeft met de “overerfbare armoede” zoals die ook in de grote Twentse textielsteden voorkomt.

Personen met een bijstandsuitkering wijken en buurten 2015		
dec-15	Personen per soort uitkering	Personen per soort uitkering, relatief
	Bijstandsuitkering	Bijstandsuitkering
Wijken en buurten	aantal	% van het aantal inwoners vanaf 15 jaar
Wijk 00 Losser	250	2
Wijk 01 Glane	10	1
Wijk 02 Overdinkel	160	4,5
Wijk 03 De Lutte	20	0,5
Wijk 04 Beuningen	0	0

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

2.2. Onderzoek NIBUD¹

Uit een recent onderzoek van het NIBUD (2015) blijkt dat steeds meer huishoudens moeite hebben met rondkomen. Onderstaande figuur geeft een beeld van de situatie in Nederland:

Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat **76% van de uitkeringsgerechtigden moeilijk rond komen tegen 36% van de werkenden en gepensioneerden.**

Als belangrijkste oorzaken van het moeilijk rondkomen, worden genoemd dat de uitgaven zijn gestegen, de inkomsten niet, er te weinig inkomsten zijn en de vaste lasten te hoog zijn. Het gaat hier om landelijke cijfers, deze zijn niet uit te splitsen naar gemeente.

3. Oorzaken van armoede

Armoede heeft uiteenlopende oorzaken. Sommige deskundigen leggen daarbij de nadruk op de eigen, individuele keuzen die mensen hebben gemaakt waardoor ze in een situatie van armoede terecht zijn gekomen, bijvoorbeeld een gebrek aan wilskracht of het niet afmaken van een opleiding. Anderen noemen als oorzaak persoonsgebonden niet-beïnvloedbare factoren zoals geestelijke of lichamelijke beperkingen. En verder zijn er de oorzaken die verder van het individu afstaan, zoals de macro-economische ontwikkeling en wet- en regelgeving.

Een voorbeeld: na het faillissement van de zaak van haar man blijkt dat er in de zaak grote schulden zijn opgebouwd. Omdat ze in gemeenschap van goederen zijn getrouwd worden deze schulden ook op de vrouw verhaald. Beiden komen drie jaar in de schuldhulpverlening terecht.

¹ Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

Deze analyse is ook voor Losser herkenbaar. Vanuit de dagelijkse praktijk van de afdeling WIZ is bekend dat ook in Losser bij armoede vaak een veelheid aan oorzaken en gevolgen spelen: persoonlijke gezondheid, (gebrek aan) sociaal vangnet, (gebrek aan) opleiding, (gebrek aan) discipline, problemen met de relatie, met de opvoeding van de kinderen, met het (leren) omgaan met geld. Schulden komen bij mensen in armoedesituaties relatief veel voor.

Een voorbeeld: jonge meiden gaan, na het krijgen van kinderen, niet (meer) aan het werk. Na een scheiding is het voor hen moeilijk om weer aan het werk te komen omdat ze werkervaring missen. Als de vader dan ook nog niet meebetaalt aan de kosten voor de kinderen, kan rondkomen moeilijk worden.

Kortom: **armoede is vaak geen geïsoleerd probleem**. Oplossingen hiervoor zijn daardoor niet eenvoudig en vergen in ieder geval een integrale benadering van de armoedeproblematiek.

Een voorbeeld: mensen met een licht verstandelijk beperking komen door verschillende redenen meer dan anderen in de problemen en ze doen vaker een beroep gedaan op ondersteuning of behandeling. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door de toegenomen eisen en verwachtingen vanuit de samenleving waar zij steeds minder aan kunnen voldoen. Deze groep heeft het steeds moeilijker om zich te handhaven in de maatschappij en ervaart meer problemen met het meekomen op school, het verkrijgen en behouden van werk, het voeren van een eigen huishouding en met sociale contacten. Hierdoor liggen financiële problemen en armoede op de loer.

4. Het huidige gemeentelijke armoedebeleid

Armoede is te definiëren als een situatie waarin mensen moeten leven onder het bestaansminimum. De Participatiewet-uitkering waarvan de hoogte landelijk wordt vastgesteld, bevindt zich op het bestaansminimum. Waarvan de hoogte een door de politiek afgesproken sociaal minimum is. De Participatiewet-uitkering fungeert als laatste vangnet voor mensen die op geen enkele andere manier in hun inkomen kunnen voorzien en is in principe toereikend om niet in armoede te hoeven leven. Er kunnen zich echter situaties voordoen, waardoor een persoon of gezin onder het bestaansminimum terechtkomt, bijvoorbeeld wanneer er schulden zijn ontstaan.

4.1. De rol van de gemeente in het bestrijden van armoede

De Rijksoverheid bepaalt de algemene kaders voor het gemeentelijke armoedebeleid. Zo staat de hoogte van de Participatiewet-uitkering vast, omdat gemeenten geen inkomenspolitiek mogen voeren. En zo noemt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening dat alleen ingezetenen die rechtmatig in Nederland verblijven aanspraak kunnen maken op ondersteuning. De rijksregels bepalen dus de ruimte voor financiële en niet-financiële ondersteuning als onderdeel van het gemeentelijk armoedebeleid. Na afweging van individuele omstandigheden hebben gemeenten de beleidsruimte om mensen te helpen of te weigeren. De gemeente heeft daarmee een belangrijke rol in het voorkomen en bestrijden van armoede, ook op andere manieren dan door het geven van financiële steun. De gemeente Losser wil zoveel mogelijk samen met andere instanties en

maatschappelijke organisaties problemen en risico's vroegtijdig signaleren om bijtijds gerichte maatregelen in gang te kunnen zetten.

In beginsel is armoede een individueel probleem. Er kunnen echter situaties ontstaan waarbij de (lokale) overheid redenen heeft om bij te springen of in te grijpen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de gezondheid van mensen in het geding komt, omdat mensen geen ziektekostenpremie meer kunnen betalen. Of wanneer mensen afgesloten worden van nutsvoorzieningen, waardoor zij niet meer goed voor zichzelf en eventuele andere gezinsleden kunnen zorgen. De overheid heeft een taak om vooral kwetsbare burgers, zoals kinderen en jongeren, te beschermen. Schrijnende armoede kan in extreme gevallen leiden tot sociale onrust en kan daardoor een impact hebben op de openbare orde en veiligheid. Ook dan heeft de lokale overheid een rol.

4.2. Het huidige armoedebeleid van de gemeente Losser

Uitkeringsgerechtigden bevinden zich vaker in een armoedesituatie omdat zij soms langdurig van een laag inkomen moeten rondkomen. Stimuleren dat uitkeringsgerechtigden betaald werk vinden, het liefst zodanig dat zij daarmee uit de uitkering komen, blijft daarom een belangrijke doelstelling van het gemeentelijk beleid.

Toch kunnen ook mensen met betaald werk te maken krijgen met armoede. Bijvoorbeeld bij mensen die leven van een minimaal inkomen, of mensen die werken in kleine onregelmatige baantjes. Ook kunnen kleine zelfstandigen en ZZP'ers hun klandizie en opdrachten zien teruglopen, en zo financieel in de problemen komen.

De op dit moment in Losser ingezette regelingen zijn onder te verdelen in twee soorten instrumenten:

1. gericht op financiële ondersteuning;
2. gericht op ondersteuning in natura, b.v. in de vorm van begeleiding of budgetbeheer.

Deze instrumenten zijn opgenomen in twee schema's die op de volgende pagina's zijn weergegeven. In deze schematische overzichten zijn opgenomen:

- het aantal gebruikers (in 2015);
- de doelgroep die in aanmerking komt;
- welk voorwaarde(n) voor de regelingen geldt/gelden;
- welk bedrag deelnemers kunnen ontvangen.

Op deze wijze ontstaat er een beeld van het huidige armoedebeleid van de gemeente Losser. De gemeente voert soms regelingen zelf uit of subsidieert/heeft een contract met de instelling die de regeling uitvoert.

De financiën die daarmee gemoeid gaan (vanuit de gemeente) zijn te vinden in hoofdstuk 7. De genoemde instellingen en vrijwilligers organisaties hebben soms ook andere financieringsbronnen, b.v. door het organiseren van acties. Ook zijn er binnen de gemeente Losser instellingen werkzaam op het terrein van armoedebestrijding die geen financiële ondersteuning van de gemeente ontvangen, zoals de Caritas van de kerken.

1. Huidig armoedebeleid: instrumenten gericht op financiële ondersteuning

Regeling (en aantal gebruikers in 2015)	Doelgroep	Voorwaarde om in aanmerking te komen voor de regeling	Bedrag dat gebruikers ontvangen
Bijzondere bijstand (75 huishoudens incidenteel en periodiek)	> 18	Een laag inkomen, waardoor geen geld voor noodzakelijke uitgaven. 100% van het sociaal minimum en daarboven draagkrachtberekening	Afhankelijk van de draagkracht tot 100% van de kosten
Individuele inkomenstoeslag (97 huishoudens)	>21 tot pgl	Langdurig (3 jaar) met een laag inkomen (tot 101 % van het sociaal minimum) die geen uitzicht hebben op inkomensverbetering.	Per jaar: Voor gehuwden € 264,- Voor een all. ouder € 237,- Voor een alleenst. € 185,-
Kortingsregeling (75 huishoudens)	>18 met kinderen	100% van het sociaal minimum en daarboven draagkrachtberekening.	75-100% van de kosten op basis van declaratie
Jeugdsportfonds	6-18	110% van het sociaal minimum n.b. de kortingsregeling is een voorliggende voorziening. Dat wil zeggen dat de regeling Jeugdsportfonds aanvullend kan zijn aan de kortingsregeling. Moet via een intermediair worden aangevraagd.	Vergoedt de volledige contributie en sportkleding tot een bedrag van € 225,- /jaar)
Jeugdcultuurfonds	6-18	110% van het sociaal minimum n.b. kortingsregeling is een voorliggende voorziening. Dat wil zeggen dat de regeling Jeugdcultuurfonds kan aanvullend kan zijn aan de kortingsregeling. Moet via een intermediair worden aangevraagd.	Vergoedt de volledige contributie + aanschaf instrument + kleding tot maximaal € 425,-. Rechtstreeks aan de vereniging
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen (231 aanvragen)		Minimum inkomen Kwijtschelding van OZB, afvalstoffenheffing, waterschapsbelasting. 100% van het sociaal minimum (wettelijk vastgelegd)	Afhankelijk van de situatie
Collectieve zorgverzekering Menzis (102 personen)	>18	Bestaat uit drie pakketten. Pakket 1 en 2 is voor inkomen tot 100% bijstandsnorm. Meest uitgebreide pakket (pakket 3) is voor inwoners met inkomen tot 130% bijstandsnorm en is interessant voor mensen met chronisch hoge zorgkosten.	Afhankelijk van de situatie en omvang van de zorgkosten
Individuele studietoelage (geen)	>18	Studenten die niet in staat zijn het minimumloon zelfstandig te verdienen	€ 100, -/mnd

2. Huidig armoedebeleid (gemeentelijk en particulier initiatief): instrumenten gericht op ondersteuning in natura

Regeling	Doel-groep	Voorwaarde	Bedrag
Stadsbank - Indicatiestelling en kredietbeoordeling: 121, - Kredietverstrekking: 35, - Budget Beheer Rekening 98 - Minnelijke schuldregeling: 23		Inwoners met financiële problemen en/of problematische schulden	Budgetbeheer, beschermingsbewind, kredietverstrekking en regelen van schulden
Budgetcoaching Thuisadministratie Humanitas Financieel formulieren spreekuur (net begonnen)		Begeleiding liefst voorafgaand aan Stadsbank	Hulp bij het op orde brengen van de administratie.
St. Ondersteuning Leergang Losser (particulier initiatief, geen ondersteuning door gemeente)	<18	Kinderen en jongeren	Ondersteuning om deel te kunnen nemen aan het onderwijs in natura. B.v. fiets, computer etc.
Voedselbank (40-50 pakketten, 150-180 personen)		Lager besteedbaar inkomen afhankelijk van gezinssituatie volgens normentabel	Voedselpakket
St. Leergeld Losser (augustus 2016 begonnen, dus aantallen nog niet beschikbaar)	4-18	Gezinnen tot 110% sociaal minimum. Aanvullend aan andere voorzieningen, in beeld om intermediair te worden voor Jeugdsport- en jeugdcultuurfonds. Ontwikkeling tot centraal loket voor de toegang tot regelingen voor kinderen.	

4.3. Reflectie op het huidige armoedebeleid

Binnen het huidige armoedebeleid is er een sterke focus op de afzonderlijke instrumenten die worden ingezet. Dat is niet verwonderlijk, want de afzonderlijke instrumenten zijn heel tastbaar en heel belangrijk: bijvoorbeeld de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen of een subsidie voor de Voedselbank.

Toch is een veel gehoorde klacht (zie ook § 4.3.1.) dat de regelingen ingewikkeld zijn en te weinig op elkaar afgestemd. De gemeente wil daarom, waar mogelijk, de **regelingen beter op elkaar afstemmen** en zoveel mogelijk dezelfde criteria voor toegang hanteren.

Het college wil armoedebeleid meer dan in het verleden bezien vanuit een brede, sociale context. Armoede is nooit een geïsoleerd probleem. Daartoe moet het armoedebeleid sterker geïntegreerd worden in de uitvoeringspraktijk van het bredere sociale beleid in de wijken en dorpen. Samen met de maatschappelijke partners, bijvoorbeeld het onderwijs, welzijnswerk en de gezondheidszorg. Maar ook met de vrijwilligers die binnen o.a. de St. Leergeld, de St. Leergang, de kerken, St. Humanitas en de Voedselbank werkzaam zijn. De gemeente wil daarom de samenwerking met deze instellingen intensiveren door de (tijdelijke) inzet van een **coördinator uitvoering armoedebeleid**

Mensen die werkzaam zijn binnen deze instellingen, als professional of vrijwilliger, kunnen armoede signaleren maar weten niet altijd de juiste weg naar de hulpverlening te vinden. Of kennen niet alle mogelijkheden. De gemeente gaat de **rol van deze “signaleerders” versterken door meer en heldere communicatie over de mogelijkheden voor ondersteuning van mensen in armoedesituaties**. En door de bestaande initiatieven dichter bij elkaar te brengen zodat ze elkaar kunnen versterken. Om dit te bereiken wordt een **coördinator uitvoering armoedebeleid** ingezet (zie § 5.3).

Door armoede zo vroeg mogelijk te signaleren kan beter worden ingezet op preventie: voorkómen is beter dan genezen. Vooral wat betreft het ontstaan van problematische schulden.

In hoofdstuk 5 wordt aangegeven hoe wij deze **nadruk op preventie** gaan vormgeven. Ook hierbij geldt dat de eerder genoemde signaleerders een grote rol hebben. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen, ondanks de schaamte die ze hebben, sneller een beroep doen op hulpverlening als dat nodig is?

Los van de hulp gericht op individuen en huishoudens, zien we ook dat achterstanden in een aantal gevallen geconcentreerd zijn in bepaalde wijken. Waar nodig willen we de aanpak juist daar intensiveren.

4.3.1. Terugkoppeling uit de discussie bijeenkomsten

Tijdens de discussiebijeenkomsten over armoedebeleid, in Overdinkel en Losser en in Losser met de Raad, kwam een aantal thema's vaak terug:

- de veelheid aan verschillende regelingen en de (herhaalde) administratie die daarmee gepaard gaat;
- schaamte, de grote drempel die bestaat om een beroep op hulp te doen, er bestaat veel “stille” armoede;

- de onbekendheid van regelingen, niet iedereen is voldoende op de hoogte van of vaardig genoeg om een beroep op de bestaande regelingen te doen of om hulp te vragen;
- het gaat niet alleen om geld, maar vooral of je mee kan doen aan de maatschappij;
- extra aandacht voor kinderen en jongeren in armoedesituaties is nodig;
- er moet meer aandacht komen voor communicatie zodat een grotere groep bereikt kan worden, het liefst preventief;
- de Sociaal Teams kunnen een (grotere) rol spelen in het bereiken in signaleren van mensen met financiële problemen;
- schuldenproblematiek en betalingsproblemen, die kunnen leiden tot schrijnende situaties. Door preventie is erger te voorkomen.

5. Nieuw armoedebeleid

5.1. Beleidsuitgangspunt

Het college wil het armoedebeleid vernieuwen. De problematiek neemt toe, ook in Losser, daarom is extra inzet geboden. De bestaande aanpak heeft vooralsnog onvoldoende impact: het neemt dieper liggende oorzaken niet weg. Naast het individuele leed kost de aanpak van armoede en schulden de samenleving veel geld ².

Door een bijdrage van het Rijk zijn er extra middelen beschikbaar gekomen om het armoedebeleid te intensiveren, voor Losser € 77.000, - per jaar. Deze extra middelen heeft het college (deels) al ingezet vooruitlopend op deze beleidsnota. Een deel van het “oude” beleid blijft bestaan, zoals bijvoorbeeld het verstrekken van bijzondere bijstand.

In het overzicht “inzet instrumenten en middelen”, aan het einde van dit hoofdstuk, is te zien hoeveel geld de gemeente Losser besteedt aan het voorkomen van en het bestrijden van de gevolgen van armoede. Hierin zijn ook de “oude” reeds bestaande instrumenten opgenomen en wordt duidelijk welke **nieuwe inzet** de gemeente doet.

Beleidsuitgangspunt

Als lokale overheid hebben we diverse rollen op het terrein van armoede. Het uitgangspunt blijft dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen inkomensvoorziening. Daarom stimuleren we ook zoveel mogelijk dat uitkeringsgerechtigden betaald werk vinden. Hiertoe zetten we diverse instrumenten in die beschreven staan in het Plan van aanpak “werkzoekenden aan het werk” dat op 15 december 2015 door de Raad is aangenomen.

De Participatiewet-uitkering, die door de gemeente wordt verstrekt, is een vangnet waar mensen een beroep op kunnen doen, wanneer ze niet op een andere manier in hun inkomen kunnen voorzien. In principe is de Participatiewet uitkering voldoende om van rond te kunnen komen. Maar we zien ook dat niet iedereen voldoende in staat is om hun administratie goed op orde te houden. Voor steeds meer burgers is de samenleving te ingewikkeld geworden. Dit leidt tot betalingsachterstanden, schulden en sociaal maatschappelijke schade. Soms is hulp daarom geboden.

Als beleidsuitgangspunt kiezen we voor de volgorde **zelfredzaamheid, samenredzaamheid en professionele hulp**. Daarmee sluiten we aan bij de uitgangspunten van de transformatie sociaal domein.

² Schuldenproblematiek kost de samenleving jaarlijks € 11 miljard euro. Voor elke huishouden met ernstige financiële problemen betaalt de samenleving € 100.000, - (NIBUD, 2014)

5.1.1. Zelfredzaamheid

Het heeft de voorkeur dat mensen het zelf financieel kunnen redden, dus niet afhankelijk zijn van hulp. Voor mensen, die langdurig op een bestaansminimum leven, zet de gemeente middelen in die wat **extra financiële ruimte** kunnen bieden:

- **bijzondere bijstand** voor onvoorziene uitgaven waarvoor mensen niet hebben kunnen reserveren;
- **individuele inkomenstoeslag** voor mensen die langer dan drie jaar op een bestaansminimum leven;
- **kwijtschelding van gemeentelijke belastingen**;
- **collectieve zorgverzekering**.

Armoede is niet alleen een financiële kwestie, maar heeft ook te maken met het **meedoen aan de maatschappij**. Om dat makkelijker te maken heeft de gemeente: de **kortingsregeling**, die de deelname aan diverse maatschappelijke activiteiten mogelijk maakt.

Op dit moment maken van de diverse regelingen ongeveer 75 tot 100 huishoudens gebruik. Gezien de cijfers van het aantal huishoudens dat tenminste één jaar een inkomen onder de 101% van het sociaal minimum heeft, 500 (zie § 2.1.) bestaat het vermoeden dat de regelingen breder gebruikt zouden kunnen worden.

Actie:

Het bereik van de bestaande regelingen vergroten door het voeren van een actieve en gerichte communicatie:

- via diverse media (kranten, websites, onderlinge verwijzingen op websites, social media etc.);
- via intermediairs, die in contact komen met potentiële gebruikers van de regelingen, waarbij rekening wordt gehouden met laaggeletterden en digibeten. We denken daarbij aan:
 - de Sociaal Teams (met daarin Carint Reggeland/Wijkkracht, Zorggroep Sint Maarten en Stichting Cluster)
 - stichting Leergeld Losser
 - de Voedselbank
 - stichting Leergang Losser
 - Participatieraad
 - Humanitas Thuisadministratie
 - Scholen
 - Werkgevers
 - Kerken/Caritas
 - Huisartsen
 - etc.
- kennis van de mogelijkheden onder intermediairs bijhouden door het organiseren van een jaarlijkse themabijeenkomst over dit onderwerp.

5.1.2. Samenredzaamheid

Zoals eerder aangegeven is de samenleving voor veel mensen (te) ingewikkeld geworden. Ook is niet iedereen even vaardig met internet.

Een vaak terugkerend thema is dat er veel verschillende regelingen zijn die ook nog verschillende “drempels” of voorwaarden hanteren. Daardoor moeten mensen verschillende formulieren invullen, wat door veel mensen als lastig wordt ervaren. Maar nog vervelender vindt men het om telkens weer het hele levensverhaal te moeten doen.

Is één regeling mogelijk?

Helaas is gebleken dat het niet mogelijk is om tot één en dezelfde toegang tot regelingen te komen. Soms hebben we te maken met door het Rijk verplicht gestelde voorwaarden, zoals bij de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Verder is er een aantal maatschappelijke instellingen die werken volgens een landelijk voorgeschreven modellen, die verschillend zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor de St. Leergeld en De Voedselbank. De enige mogelijkheid is daarom de diverse regelingen zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden aan aanvragers en de aanvragers waar nodig te ondersteunen bij hun aanvragen. Zoals bij het financieel formulier spreekuur.

In de volgende paragraaf worden een aantal ondersteuningsmogelijkheden genoemd die door de gemeente Losser worden gestimuleerd.

Waar mogelijk stemmen we de criteria voor deelname aan regelingen zoveel mogelijk op elkaar af door onze eigen kortingsregeling en de drempel voor bijzondere bijstand aan te passen (zie § 5.2.3.).

5.1.2.1. Ondersteuning door maatschappelijke initiatieven

De gemeente werkt samen met een aantal maatschappelijke initiatieven die inwoners ondersteunen bij het gebruik maken van regelingen en het voeren van een financieel gezonde huishouding. Dat doet de gemeente door deze initiatieven financieel te ondersteunen en door onderlinge samenwerking te stimuleren.

Sociaal Teams

De Sociaal Teams spelen een belangrijke rol bij de toegang tot ondersteuning. Binnen de Sociaal Teams zelf of via verwijzing door het Sociaal Team kunnen mensen gebruik maken van:

- **het financieel formulieren spreekuur:** door de **stichting Humanitas** begeleide vrijwilligers ondersteunen mensen die vragen hebben over financiën en administratieve zaken. Ook kan hulp gegeven worden bij het invullen van formulieren.
- **Thuisadministratie Humanitas:** door de stichting Humanitas opgeleide vrijwilligers ondersteunen mensen gedurende een wat langere periode bij hun administratie. Doel is dat mensen in de tussentijd leren hun administratie (weer) zelf te beheren.

Maatschappelijke initiatieven en kindpakket

De kinderombudsman heeft aanbevelingen gedaan om de deelname van **kinderen en jongeren** in armoedesituaties aan maatschappelijke activiteiten te stimuleren.

Eén daarvan is het hanteren van een “**kindpakket**”. Uit de handreiking “Effectief kindgericht armoedebeleid” van de kinderombudsman: “een kindpakket is een pakket, dat kinderen in armoede

voorziet van tenminste de meest noodzakelijke behoeften, aangevuld met zaken om mee te doen in de samenleving”.

De gemeente werkt sinds kort samen met de **stichting Leergeld Losser**. Deze stichting bundelt zoveel mogelijk de toegang tot lokaal toegepaste regelingen of voorzieningen voor kinderen en jongeren tot 18 jaar. De St. Leergeld Losser is in 2015 opgericht, vanuit particulier initiatief, daarbij gestimuleerd door de gemeente. De stichting is vanaf 1 augustus 2016 van start gegaan.

De Stichting Leergeld is een organisatie van vrijwilligers die tot doel heeft sociale uitsluiting van kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar te voorkomen en opereert landelijk. Doelgroep: gezinnen met een laag inkomen, die om financiële redenen niet in staat zijn hun kinderen te laten deelnemen aan maatschappelijke en sociale activiteiten op het gebied van sport, cultuur, welzijn en onderwijs. De Stichting Leergeld Losser heeft een meerwaarde binnen het gemeentelijk armoedebeleid voor wat betreft de specifieke ondersteuning van kinderen tussen 4 en 18 jaar. De gemeente vindt het van belang dat ieder kind de gelegenheid krijgt om aan sport of culturele activiteiten mee te doen. Daarnaast zal de Stichting hét loket gaan vormen voor het aanvragen van alle voorzieningen die er aan bijdragen dat kinderen uit de doelgroep kunnen deelnemen aan maatschappelijke en sociale activiteiten.

Door het bundelen van regelingen, waardoor kinderen niet bij hun maatschappelijke activiteiten in brede zin belemmerd worden, ontstaat er ook in Losser een “kindpakket”, zoals dat elders in Nederland wordt toegepast. De stichting Leergeld verzorgt overigens niet alle onderdelen van het kindpakket alleen. Zo worden ouders van kinderen tot 12 jaar via de Voedselbank gewezen op de mogelijkheden van de “Stichting Jarige Job” die het vieren van verjaardagen van kinderen mogelijk maakt, ook al hebben ouders daarvoor de middelen niet.

Om de Stichting Leergeld Losser in de gelegenheid te stellen hun rol te vervullen heeft de gemeente eind 2015 een bedrag van € 25.000,- beschikbaar gesteld om de activiteiten op te starten. Dit bedrag is in 2016 waarschijnlijk ook nog toereikend voor de activiteiten. In 2016 worden verdere afspraken gemaakt over de jaarlijkse financiële bijdrage: naar schatting zal er € 10.000,- per jaar van de huidige kortingsregeling via de St. Leergeld gaan verlopen, ten behoeve van de deelname van kinderen en jongeren aan maatschappelijke activiteiten. En is er € 10.000,- per jaar nodig ter ondersteuning en om een reserve op te kunnen bouwen, zodat er altijd genoeg middelen zijn om verstrekkingen te kunnen doen. Dit is een aanbeveling van de landelijke Stichting Leergeld om te voorkomen dat er gedurende een lopend kalenderjaar geen aanvragen meer gehonoreerd kunnen worden omdat het budget op is.

Een aantal maatschappelijke instellingen werken al langer binnen de gemeente Losser om de gevolgen van armoede te bestrijden:

- **Voedselbank** (door de gemeente ondersteund in de huisvestingskosten);
- **Caritas van de kerken;**
- **De Stichting Ondersteuning Leergang Losser.**

De samenwerking tussen deze instellingen, met de gemeente en de onderlinge afstemming wordt verder versterkt door inzet van een coördinator uitvoering armoedebeleid (zie § 5.3).

Actie:

- De Stichting Leergeld Losser financieel ondersteunen met als doel de belemmeringen voor maatschappelijke deelname voor kinderen en jongeren in armoedesituaties zoveel mogelijk weg te nemen;
- Stimuleren dat er ook in Losser sprake is van een “kindpakket”;
- De gemeente ondersteunt de Voedselbank financieel zodat een goede huisvesting mogelijk blijft.

5.1.3. Professionele hulp

Soms zijn de financiële problemen zodanig dat ondersteuning door vrijwilligers alleen niet meer voldoende is. Afhankelijk van de ernst van de situatie zetten we, indien nodig, ook professionele hulp in.

De **Sociaal Teams** spelen een belangrijke rol bij het signaleren van financiële problemen en bij de doorverwijzing naar de juiste hulpverlening. Uit landelijk onderzoek blijkt dat maar liefst 80% van de mensen waar het Sociaal Team mee te maken krijgt, ook kampt met financiële problemen³. Vandaar ook de keuze om het financieel formulieren spreekuur dichtbij de mensen binnen het Sociaal Team te plaatsen.

Soms is het nodig dat de financiële situatie grondiger wordt doorgelicht, dan door vrijwilligers mogelijk is. Er bestaan op dit moment diverse doorverwijsmogelijkheden:

- **Samen Budget Coaching** een professioneel bedrijfsadministratie bureau, dat de financiële administratie van huishoudens grondig doorlicht en adviezen geeft om de financiële situatie weer op orde te krijgen.
- **Stadsbank Oost Nederland**: wanneer de financiële problematiek al te ver gevorderd is, kan als eerste een beroep worden gedaan op de hulpverlening van de Stadsbank en wordt als tweede soms door de rechter een bewindvoerder aangewezen. De Stadsbank Oost Nederland voert voor de gemeente Losser de wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening uit. Sinds kort heeft de Stadsbank ééns per twee weken op woensdagmiddagen **binnen het gemeentehuis** de mogelijkheid voor intakegesprekken op afspraak. Klanten krijgen na aanmelding voor schuldhulpverlening een uitnodiging voor een intakegesprek in Losser en hoeven daarvoor niet meer naar Enschede⁴.

³ Bron: Transformatieagenda Armoede en Schulden, OverRood/Eropaf, juli 2016

⁴ het gaat hierbij alleen om de intakes op afspraak. Het is dus géén inloopsprek voor klanten met vragen over hun weekgeld e.d. Voor dat soort vragen heeft de klant namelijk andere mogelijkheden (online en telefonisch).

- De aanwezigheid van de **klantmanager 'Losser' van de Stadsbank** is een mooie gelegenheid om contact te hebben/zoeken met de overige professionals die bemoeienis hebben met dezelfde cliënt, zoals de medewerkers van WIZ, Centrum voor Jeugd en Gezin en het Sociaal Team. En dat gebeurt in de praktijk ook.

Het is goed om te vermelden dat een nieuwe **nota schuldhelpverlening** apart wordt aangeboden aan de Raad. De preventieve activiteiten die gericht zijn op het voorkomen van armoede dragen ook bij aan het voorkomen van schulden.

Actie:

- Inhuren Samen Budget Coaching ter ondersteuning van huishoudens bij hun financiële administratie: doel is de administratie weer op orde te krijgen en het zelf financieel te redden zodat zwaardere (schuld)hulpverlening wordt voorkomen. We gaan er vanuit dat in de komende jaren meer huishoudens van dit instrument gebruik gaat maken, omdat de doorverwijzing zal toenemen.
- Inzetten intakegesprek op afspraak op locatie in het gemeentehuis Losser door de Stadsbank:
 - de toegang is laagdrempeliger want dichterbij;
 - de samenwerking met de Stadsbank wordt verbeterd omdat de medewerkers elkaar met vragen direct kunnen opzoeken;
 - daardoor kan de hulpvraag van cliënten sneller afgehandeld worden.

5.2. Aanpassen huidig gemeentelijk minimabeleid

De start van de Stichting Leergeld Losser per 1 augustus 2016 heeft gevolgen voor het huidige gemeentelijk minimabeleid. De Kortingsregeling wordt aangepast, in die zin dat deze vanaf 1 augustus 2016 alleen nog toegankelijk is voor volwassenen.

In deze armoedenota regelen wij verder nog een aantal andere zaken met betrekking tot de Kortingsregeling en bijzondere bijstand. De aanpassingen hebben tot **doel om de verschillende inkomensondersteunende maatregelen meer op elkaar af te stemmen** (eenduidigheid in de regelgeving) en te zorgen voor een rechtvaardige en eenvoudige uitvoeringspraktijk.

De redenen voor aanpassing van het huidige minimabeleid zijn schematisch opgenomen in **bijlage 3**.

- Kortingsregeling alleen voor volwassenen (vanaf 18 jaar) (per 1 augustus 2016);
- Aanpassing voorwaarden Kortingsregeling (per 1 januari 2017);
- Verhogen inkomensgrens Kortingsregeling en bijzondere bijstand tot 110% (per 1 januari 2017).

5.2.1. Aanpassing van de bestaande Kortingsregeling per 1 augustus 2016

Doordat Stichting Leergeld Losser de deelname aan activiteiten nu voor kinderen tot 18 jaar regelt, is de Kortingsregeling vanaf 1 augustus alleen nog toegankelijk voor volwassenen (vanaf 18 jaar).

5.2.2. Aanpassing voorwaarden Kortingsregeling per 1 januari 2017

Op basis van de uitvoeringspraktijk zijn er een aantal redenen om de voorwaarden van de Kortingsregeling bij te stellen.

Vervallen subsidie-criterium

De huidige voorwaarde dat het moet gaan om een activiteit van een door de gemeente gesubsidieerde instelling / vereniging komt te vervallen. Participatie in de Losserse samenleving vindt immers ook plaats door deelname aan een activiteit van een particuliere aanbieder of niet gesubsidieerde instelling. Daarnaast wordt het gemeentelijk subsidiebeleid heroverwogen en zijn de regels hierover nog niet vastgesteld.

Om wel te bevorderen dat de participatie het sociale gebeuren en verenigingsleven in de gemeente Losser stimuleert, is vergoeding vanuit de Kortingsregeling alleen mogelijk als de activiteit bijdraagt aan de maatschappelijke, sociale en culturele participatie van een inwoner van de gemeente Losser en deze plaats vindt in de gemeente Losser, tenzij deze of soortgelijke activiteit niet in de gemeente Losser wordt aangeboden of beschikbaar is en deelname toch noodzakelijk is voor participatie van de inwoner.

Maximaal bedrag aan vergoeding van € 250,- per jaar

Binnen het huidig beleid van de Kortingsregeling geldt géén maximaal te vergoeden bedrag per jaar. Bij de inkomensondersteunende maatregelen ten behoeve van kinderen tot 18 jaar is dat er wel. Om de verschillende miniregelingen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, zoeken wij aansluiting bij die regelingen. Vandaar dat vanaf 1 januari 2017 een maximum bedrag aan vergoeding per jaar

geldt van € 250,00. Dit bedrag is gelijk aan het maximale bedrag dat jaarlijks voor kinderen beschikbaar is voor sport.

Overigens kan een beroep worden gedaan op een **aanvulling uit het Sportfonds of het Jeugdcultuurfonds** als de kortingsregeling niet afdoende is. Vanuit het Sportfonds kan aanvullend nog een bedrag van maximaal € 225,- /jaar vergoed worden of vanuit het Jeugdcultuurfonds van maximaal € 425,- . Dit komt niet zo vaak voor, maar soms wel bij aanschaf van bijvoorbeeld een muziekinstrument.

Alle vergoedingen 75% van de kosten

Met ingang van 1 januari 2017 is de vergoeding via de Kortingsregeling voor alle activiteiten gesteld op 75% van de kosten van deelname (contributie, lidmaatschap, lesgeld). Het is nu nog zo dat de kosten voor het lidmaatschap Bibliotheek en een (half)-jaarabonnement zwembad Brilmansdennen volledig wordt vergoed. Ten behoeve van eenduidigheid in regelgeving wordt het percentage van deze beide vergoedingen verlaagd naar 75%. Daarnaast zorgt de eigen bijdrage van 25% ook voor een bewustere keuze vóóraf bij inwoners of zij het zwemabonnement ook willen aanschaffen. In de huidige situatie dat de kosten volledig via de Kortingsregeling vergoed worden, maakt het voor de cliënt geen verschil of hij/zij er ook gebruik van maakt.

Oplossing eerst zelf voorschieten van grote bedragen

De 75% vergoeding via de Kortingsregeling vindt plaats nadat de cliënt een betalingsbewijs van gemaakte kosten heeft overlegd. Dat betekent dat de cliënt de kosten eerst zelf moet voorschieten en vervolgens na inlevering betalingsbewijs 75% hiervan vergoed krijgt.

In de meeste gevallen is dit in de praktijk géén probleem, omdat de kosten relatief gering zullen zijn als er bijvoorbeeld een betalingsregeling met de aanbieder is afgesproken. Alleen in het geval dat er sprake is van een (half)-jaarabonnement voor zwembad Brilmansdennen, kan het ineens voorschieten van het totale bedrag door de cliënt wel tot problemen leiden, omdat dit gaat om grotere bedragen van € 150,- (halfjaarabonnement) tot € 300,- (jaarabonnement).

Daarom is met zwembad Brilmansdennen afgesproken dat in zulke gevallen de 75% vergoeding Kortingsregeling rechtstreeks door de gemeente betaald wordt aan het zwembad. De deelnemer betaalt dan zelf de eigen bijdrage van 25%.

5.2.3. Verhogen inkomensgrens Kortingsregeling en bijzondere bijstand naar 110%

Op dit moment kent Losser nog een inkomensgrens van 100% van het sociaal minimum (= de van toepassing zijnde bijstandsnorm). Dit betekent dat alleen iemand met een inkomen op het sociaal minimum (100%) geen financiële draagkracht heeft en het volledige bedrag aan bijzonder noodzakelijk geachte kosten in aanmerking komt voor vergoeding via de bijzondere bijstand.

Binnen de Kortingsregeling wordt dezelfde inkomensgrens gehanteerd. Heeft iemand een inkomen boven deze 100% van het sociaal minimum, dan betaalt aanvrager naar draagkracht een deel van de kosten zelf. Daarvoor wordt een draagkrachtberekening gemaakt.

Uitbreiding van de inkomensgrens naar 110% betekent dat voor de inwoners met een inkomen tot 110% ook aangenomen wordt dat zij geen financiële draagkracht hebben.

Waarom naar 110% van het sociaal minimum?

Er zijn een aantal redenen waarom wij voorstellen de inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en Kortingsregeling te verhogen naar 110%. Belangrijkste reden hiervoor is **aansluiting bij de voorwaarden van andere inkomensondersteunende regelingen**. Voor het in aanmerking komen van voorzieningen via het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds en de Stichting Leergeld Losser wordt nu al een inkomensgrens van 110% gehanteerd. Ook het ministerie van SZW hanteert deze inkomensgrens van 110% vaker.

Verder kunnen aanvragen bijzondere bijstand en Kortingsregeling sneller worden afgehandeld, omdat voor inwoners met een inkomen tot 110% géén eigen draagkracht meer hoeft te worden vastgesteld.

Inkomensgrens individuele inkomenstoelage blijft 101%*

Overigens blijft de inkomensgrens voor de individuele inkomenstoelage 101%, zoals vastgesteld in onze gemeentelijke verordening. Hiermee is dit afwijkend ten opzichte van overige inkomensondersteunende regelingen, maar dit is een bewuste keuze. De individuele inkomenstoelage is namelijk bedoeld voor mensen die langdurig een inkomen hebben op het sociale minimum en géén uitzicht hebben op inkomensverbetering. Zij zijn niet in staat om maandelijks te reserveren in tegenstelling tot mensen die maandelijks al een inkomen van bijvoorbeeld 109% van het sociaal minimum hebben.

**Vanwege kleine afrondingsverschillen is de inkomensgrens gesteld op 101%.*

5.2.4. Beleid Kortingsregeling 2017

De in dit hoofdstuk genoemde maatregelen leiden tot een nieuw “Beleid Kortingsregeling 2017” die hieronder wordt weergegeven.

De Kortingsregeling, als onderdeel van het gemeentelijk armoedebelief is er op gericht mensen met een laag inkomen toch de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan bepaalde sociale, maatschappelijke en culturele activiteiten. Dit geldt niet alleen voor mensen met een bijstandsuitkering, maar ook voor personen met inkomen uit werk of uitkering.

De kortingsregeling is bedoeld voor inwoners van de gemeente Losser vanaf 18 jaar met een laag inkomen’ (tot 110% van de geldende bijstandsnorm) en een ‘minimaal vermogen’ (dat het vrij te laten vermogen zoals bedoeld in de Participatiewet niet te boven gaat).

Doel is om deelname te bevorderen aan sociale, maatschappelijke en culturele activiteiten van instellingen, verenigingen of andere aanbieders. De activiteit moet bijdragen aan de maatschappelijke, sociale en culturele participatie van inwoners en moet plaatsvinden in de gemeente Losser. Wanneer de activiteit of soortgelijke activiteit niet binnen de gemeente Losser wordt aangeboden of beschikbaar is, is vergoeding alleen mogelijk als geoordeeld wordt dat deelname aan de activiteit voor aanvrager noodzakelijk is voor participatie.

Voor de activiteiten geldt een bijdrage van ten hoogste 75% van de kosten voor deelname (contributie, lidmaatschap, lesgeld) met een maximum van € 250,- per jaar.

Bij een inkomen net boven 110% van de voor u geldende bijstandsnorm uitkomt, wordt aan de hand van een draagkrachtberekening de hoogte van de beschikbare jaardraagkracht vastgesteld. Afhankelijk van de kosten voor deelname en de hoogte van de totaal beschikbare eigen jaardraagkracht is eventueel nog een gedeeltelijke vergoeding via de Kortingsregeling mogelijk.

Actie:

- Kortingsregeling alleen nog voor volwassenen (vanaf 18 jaar);
- Aanpassing voorwaarden Kortingsregeling: loslaten subsidie criterium, voor alle activiteiten eigen bijdrage 25% en maximale vergoeding € 250,- per jaar;
- Verhogen inkomensgrens Kortingsregeling en bijzondere bijstand tot 110%
- Nieuw Beleid Kortingsregeling 2017 vaststellen.

5.3. Bundeling van initiatieven en stimuleren preventieve inzet

Uit voorgaande paragrafen blijkt dat er in Losser al veel instrumenten worden ingezet om de gevolgen van armoede te bestrijden en/of armoede te voorkomen. Door de inzet van zowel vrijwilligers als professionals.

Alhoewel er, o.a. door de omvang van de Losser, er al veel onderlinge contacten zijn tussen instellingen, is er nog wel een verbetering te bereiken in de samenwerking tussen de verschillende initiatieven. Tijdens de bijeenkomsten in Losser en Overdinkel (zie bijlage 1) is aangegeven dat het belangrijk is om problemen, als instellingen gezamenlijk, bijtijds te signaleren.

En dat mensen goed weten waar ze terecht kunnen: er moet een goede doorverwijzing mogelijk zijn. Verder gaf men aan dat het goed zou zijn meer aan communicatie en voorlichting te doen op diverse manieren:

- hoe kun je wel rondkomen met een minimum inkomen? Daar zijn ook goede voorbeelden van;
- voorlichting aan jeugd via de scholen hoe om te gaan met geld;
- meer communicatie om het bereik van regelingen te verhogen: lang niet iedereen maakt optimaal gebruik van de mogelijkheden;
- besteedt daarbij specifiek aandacht aan de groep licht verstandelijk beperkten.

De vrijwilligersorganisaties komen onvoldoende toe aan het ontwikkelen van een goede communicatie en voorlichting, en aan onderlinge afstemming.

Er zijn dus binnen het bestaande armoedebelief nog verbeteringen mogelijk, die een extra inzet vergen:

- de bestaande initiatieven kunnen (nog) beter met elkaar verbonden worden en nog verder ontwikkeld worden, denk aan doorontwikkeling van het kindpakket en het zorgen voor een laagdrempelige toegang, waarbij rekening wordt gehouden met de schaamtegevoelens die mensen vaak hebben;
- het bereik onder met name “nieuwe” doelgroepen kan verhoogd worden, denk daarbij aan ZZP’ers, agrariërs en werkenden die van een wisselend of laag inkomen moeten rondkomen;
- bij het verhogen van het bereik is specifieke aandacht voor kinderen nodig. De gemeente heeft gezinnen met een bijstandsuitkering goed in beeld. Echter: tweederde van de kinderen die in armoede opgroeien hebben werkende ouders (bron: kindpakketwijzer). Deze groep heeft de gemeente nauwelijks in beeld;
- de communicatie kan overzichtelijker worden o.a. door het maken van een duidelijk overzicht van de mogelijkheden op de website;
- bij de communicatie meer rekening houden met groepen die niet bij machte zijn om zelf hun financiële zaken te regelen, bijvoorbeeld digi- of analfabeten en/of licht verstandelijk beperkten, via netwerken;
- de preventie kan versterkt worden door signaleerders op de hoogte te houden van wat Losser te bieden heeft op het gebied van armoedepreventie;
- de rol van het Sociaal Team (en het CJG) bij de preventie en de bestrijding van armoede versterken;
- de samenwerking met diverse maatschappelijke instellingen zoals bijvoorbeeld scholen of het bedrijfsleven kan een impuls gebruiken zodat er in Losser een breed commitment ontstaat om armoede te bestrijden.

De gemeente wil om deze verbetering te realiseren middelen inzetten voor een coördinator uitvoering armoedebelief gedurende één jaar, die:

1. contact legt met gemeente, instellingen en particuliere initiatieven en die dicht bij elkaar brengt zodat middelen beter ingezet kunnen worden;
2. stimuleert dat er meer bekendheid komt bij inwoners, vooral groepen die nu niet bereikt worden, en bij hulpverleners (o.a. binnen de Sociaal Teams) over de mogelijkheden die er zijn;
3. nieuwe aanvullende (met name particuliere) initiatieven stimuleert waar dat het meest nodig is.

Actie:

- Om de diverse initiatieven op het gebied van armoedebestrijding en -preventie beter op elkaar af te stemmen en om de doorontwikkeling van diverse instrumenten (waaronder het kindpakket) te stimuleren en te ondersteunen zet de gemeente gedurende een jaar een coördinator uitvoering armoedebelief in voor maximaal 16 uur per week.

5.4. Doorbreken van overerfbare armoede: integrale aanpak

Het lijkt erop dat de bestaande aanpak van het armoede probleem onvoldoende impact heeft. Door de crisis zijn armoede en schulden snel toegenomen, in Nederland en ook in Losser.

De armoedeproblematiek is bovendien geconcentreerd in bepaalde wijken en kernen, waar relatief veel uitkeringsgerechtigden wonen.

Er zijn daarom nieuwe wegen nodig, dwars door sectoren heen, samen met de mensen om wie het gaat zelf. Langdurige armoede heeft effect op de gezondheid van kinderen. Juist de kinderen kunnen aangrijpingspunt zijn om de situatie van overerfbare armoede te doorbreken.

Er zijn verschillende aanknopingspunten in Losser om met deze problematiek van overerfbare armoede aan de slag te gaan.

Onderzoek Academische werkplaats jeugd Twente

Per 1 december 2015 is het ZonMw-programma⁵ “Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugdzorg” gestart. Deze werkplaats, met als titel “Versterking van zorg voor kinderen in armoede” kan gezien worden als een uitbreiding van de huidige “Academische werkplaats jeugd Twente (AWJT)”.

Binnen deze werkplaats werken GGD Twente, Universiteit Twente, Saxion hogeschool, Universitair Medisch Centrum Groningen en de veertien Twentse gemeenten samen.

De onderzoekers⁶ die aan dit programma werken zijn op zoek naar geschikte wijken om te onderzoeken, waar een integrale aanpak nodig is. Dat kunnen wijken in Losser zijn. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan kan de gemeente in ieder geval gebruik maken van de uitkomsten van het onderzoek en van de door hen opgebouwde deskundigheid.

Doel van het onderzoek is effectieve interventies te vinden die de negatieve gevolgen van (overerfbare) armoede op de gezondheid verminderen.

Participatie consulenten

In september 2016 starten twee nieuwe Participatie consulenten, die zich gaan richten op de groep uitkeringsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat daarbij om een inzet die voortvloeit uit het “Plan van aanpak Activering en Zorg” dat in mei 2016 door het college is vastgesteld.

De frequentie van het contact met uitkeringsgerechtigden zal door deze inzet worden verhoogd.

Doel is de actieve deelname aan de maatschappij te verhogen. De consulenten richten zich op uitkeringsgerechtigden binnen de hele gemeente Losser, en zullen ook in de wijken waar veel uitkeringsgerechtigden wonen veel contact hebben met uitkeringsgerechtigden. Armoede, de preventie en de bestrijding ervan, kunnen daarbij integraal meegenomen worden.

⁵ ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

⁶ De onderzoekster, mevr. Drs. M. Schutte, heeft op de bijeenkomst met de Raad op 12 april 2016 een inleiding gehouden.

Actie:

- kiezen voor een integrale gebiedsgerichte aanpak waar dat nodig is.
- daarbij aansluiten bij al bestaande initiatieven, waaronder aansluiten bij de inzet van participatie consultants.
- (indien mogelijk) een pilot starten in samenwerking met de Academische Werkplaats Jeugd Twente.

6. Financiële paragraaf

Inzet middelen armoedebelid	2016	2017	2018	Toelichting
(zonder indexering)				
"Oude" middelen				
Kwijtschelding belastingheffing	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	Dit bedrag wordt eens per jaar door het GBT afgerekend en volledig benut
Bijzondere bijstand	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000	Hiermee worden onvoorziene kosten gedekt, via (leen) bijstand.
Schuldhulpverlening	€ 120.960	€ 120.960	€ 120.960	Diverse vormen van dienstverlening door de Stadsbank
Individuele inkomenstoeslag	€ 30.000	€ 8.000	€ 8.000	De kosten van de individuele inkomenstoeslag zijn hoger dan begroot en worden aangevuld met armoedemiddelen. In 2016 aangevuld via de Berap. € 12.000, - staat al in de begroting. € 8.000, is aanvulling.
Kortingsregeling/vangnetconstructie	€ 12.096	€ 2.096	€ 2.096	Kortingsregeling voor deelname aan (sport)verenigingen voor kinderen en volwassenen). Opmerking: vanaf 2017 worden de regelingen voor jongeren overgeheveld naar de St. Leergeld (€ 10.000,-)
Totaal	€ 393.056	€ 361.056	€ 361.056	

"Nieuwe" en nog beschikbare middelen	2016	2017	2018	
<i>(77.000,- van het Rijk en 20.000, - nog beschikbaar van de reguliere middelen, vanaf 2017 aangevuld met huidige kortingsregeling voor jongeren (is overheveling naar St. Leergeld)</i>	€ 97.000	€ 107.000	€ 107.000	€ 311.000 <i>(Totale dekking gedurende drie jaar)</i>
Bijdrage jeugdcultuurfonds	€ 2.215	€ 0	€ 0	Bijdrage voor jongeren om deel te nemen aan culturele activiteiten. In 2017 en 2018 is waarschijnlijk geen Inleg van de gemeente nodig.
Bijdrage jeugdsportfonds	€ 3.150	€ 0	€ 0	Bijdrage voor jongeren om deel te nemen aan sportactiviteiten
Vakantiefonds Twente (UT)	€ 1.035	€ 1.035	€ 1.035	
Samen budget coaching	€ 5.000	€ 7.000	€ 9.000	Financiële dienstverlening, ingebed in Sociaal Teams. Groei (schatting) is te verwachten bij betere doorverwijzing
Voedselbank	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Het betreft een subsidie aan de Voedselbank, vooral in de kosten van huisvesting
Thuisadministratie Humanitas	€ 20.000	€ 25.000	€ 30.000	Financiële dienstverlening door (geschoolde) vrijwilligers van Humanitas, ook hier kan een groei plaatsvinden
Financieel formuleren spreekuur	€ 10.770	€ 10.770	€ 10.770	Hulp bij aanvraag regelingen door (geschoolde) vrijwilligers Humanitas
Stichting Leergeld Losser	€ 5.000	€ 20.000	€ 20.000	St. Leergeld heeft in 2015 een startsubsidie gekregen van 25.000,- die ook voor 2016 nog toereikend is.
Ophoging budget kortingsregeling volwassenen	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	Door beoogd groter bereik
Verhoging inkomensgrens bijzondere bijstand en kortingsregeling	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	Inkomensgrens van 100 naar 110% aansluitend bij andere regelingen
Communicatie/preventieve activiteiten	€ 1.500	€ 3.000	€ 3.000	
Coördinator uitvoering armoedebeleid	€ 6.000	€ 30.000		Kosten 16 uur/week gedurende één jaar
Totaal	€ 64.670	€ 110.805	€ 87.805	€ 263.280 <i>(Totale besteding gedurende drie jaar)</i>
<i>Resultaat inzet nieuwe middelen per jaar</i>	€ 32.330	-€ 3.805	€ 19.195	<i>Resteert: € 47.720</i>

6.1. Toelichting op financiële paragraaf

In 2016 houden wij van de “nieuwe” middelen voor het armoedebeleid nog ruim € 30.000,- over. Voorgesteld wordt die middelen mee te nemen naar de komende jaren en het daarmee mogelijk te maken dat er gedurende één jaar een coördinator uitvoering armoedebeleid wordt ingezet.

Door de inzet van de coördinator en aandacht voor communicatie in brede zin, verwachten we een groter bereik te hebben. Daarom is rekening gehouden met meerkosten voor diverse in te zetten regelingen en hulpverlening in de komende jaren. Uiteraard kunnen we niet precies voorspellen hoe groot de groei zal zijn, daarom is dit ook een werkbegroting. Ieder jaar monitoren we hoeveel gebruik wordt gemaakt van diverse regelingen en hulpverlening. Verder kijken we na één jaar of en in hoeverre het nodig blijft om een coördinator uitvoering armoedebeleid in te zetten.

Uit de tabel blijkt dat er over een periode van drie jaar er nog ruim € 47.000, - beschikbaar is. Die middelen kunnen worden ingezet om nieuwe ideeën (mede) te ondersteunen en te concretiseren.

6.2. Monitoring

De inzet van de “oude” en “nieuwe” middelen wordt gemonitord, zowel financieel als getalsmatig. Van instellingen en particuliere initiatieven waar de gemeente een subsidierelatie mee heeft krijgen wij al gegevens over het aantal mensen dat gebruik maakt van regelingen. Maar er zijn ook particuliere initiatieven die geen (subsidie)relatie hebben met de gemeente. De monitoring van deze initiatieven moet nog nader uitgewerkt worden, zodat er een vollediger beeld ontstaat van het armoedebeleid en de ontwikkelingen daarbinnen.

Bijlage 1: opbrengst bijeenkomsten over armoedebelid in Losser en Overdinkel

In Losser en Overdinkel zijn bijeenkomsten gehouden waarin vier vragen zijn voorgelegd aan diverse maatschappelijke instellingen en inwoners over het armoedebelid.

In dit hoofdstuk geven we weer wat de opbrengst van deze avonden was en welke zaken het meeste genoemd zijn. Aan de hand van een viertal vragen is geïnventariseerd wat er aan de hand is rondom armoede binnen de gemeente Losser. Dit hebben we samengevat in woordwolken waarbij het woord met de dikste letters het vaakst genoemd is door de aanwezigen.

De belangrijkste punten uit de discussie worden telkens afzonderlijk weergegeven voor de bijeenkomst in Losser en Overdinkel.

Bij de twee bijeenkomsten waren 31 (19 in Losser en 12 in Overdinkel) vertegenwoordigers van de volgende organisaties aanwezig (in alfabetische volgorde):

Brede School Overdinkel
Carint Reggeland
Domijn woningcorporatie
Fundament
Gemeente Losser
Huisarts
Humanitas Thuisadministratie
Inwoners
Kerken
Ouderenbonden (KBO,SBON)
Participatieraad
Samen Budgetcoaching
Stichting Leergeld Losser
Voedselbank Losser

Vraag 1: wat komt u/uw organisatie tegen m.b.t. armoede?

Kan-ieder-treffen
Betalingsachterstand
Slechte-gezondheid
Omstandigheden
Schaamte
Onwetendheid
Niet-meedoen
Begeleiding?

Losser:

Schaamte, ontkenning en onwetendheid komen veel voor. Daarbij is het extra lastig als mensen telkens opnieuw hun situatie moeten uitleggen en/of nieuwe (ingewikkelde) formulieren moeten invullen. De burger denkt niet in systemen maar wil antwoorden. De toegang tot regelingen moet laagdrempelig worden. Het is belangrijk om problemen, als instellingen gezamenlijk, bijtijds te signaleren. Mensen moeten weten waar ze terecht kunnen.

Overdinkel

Vaak is er sprake van een combinatie van problemen op verschillende leefgebieden. Er zijn schrijnende gevallen en dan heeft de armoede ook gevolgen voor de gezondheid.

Soms is er van generatie op generatie sprake van armoede.

Administratie is voor veel mensen lastig. Er is vaak sprake van betalingsproblemen.

Door verlies van werk valt vaak ook het netwerk weg.

Suggestie: door het organiseren van leuke activiteiten komen mensen en kun je ontmoeting stimuleren. Daar krijg je echter een breder publiek en mensen praten niet over armoede uit schaamte. Op voorlichtingen komen mensen niet af. Wel komen er mensen naar het formulieren spreekuur bij de sociale teams.

Administratie-lastig-bij-aanvragen
Schaamte
Schrijnende-gevallen
Betalingsproblemen
Niet-meedoen-aan-activiteiten
Gedrag-niet-aanpassen

Vraag 2: wat doet u/uw organisatie om armoede te verminderen en of te voorkomen?

Ondersteunen-met-spullen
Vraag-hulp!
Bieden-inzicht
Oplossingen-zoeken
Preventie
Helpen-bij-regelingen
samenwerken

Losser:

Er zijn veel voorzieningen en instellingen die kunnen helpen maar het lijkt of ze pas in beeld komen als er wat aan de hand is. Wat kunnen we preventief nog meer doen?

Mogelijk een laagdrempelig punt waar iemand ook met andere vragen terecht kan: sociaal team?

Gebruik zoveel mogelijk gewone taal.

Voorschieten en achteraf declareren is lastig.

Hoe kunnen we eerder signaleren? En hoe verhoudt zich dat tot de privacy? Durf ook te vragen naar financiële situatie ook al komt iemand voor iets anders.

Overdinkel:

Regelingen moeten goed toegankelijk zijn. De instellingen verwijzen nu al door en attenderen mensen op regelingen.

Gedragsverandering stimuleren:

mensen blijven zelf verantwoordelijk.

Voorbeelden noemen van hoe mensen

het toch kunnen redden met weinig

geld. Stimuleren dat mensen inzicht

krijgen in hun financiële situatie. Ook

kinderen en jongeren al voorlichten

hierover.

Betaalregelingen
Doorverwijzen
Vroeg-signaleren
Gedrag-veranderen

Vraag 3: welke partijen kunnen we betrekken bij de bestrijding van armoede?

Losser:

Veel instellingen zijn genoemd. Het is belangrijk om de groep zelf aan het woord te laten. Opnieuw wordt gewezen op een centraal signaleringspunt, waar bijvoorbeeld signalen aan door kunnen worden gegeven. Mogelijk kan dit binnen het sociaal team? Het zou goed zijn deze groep eerder te kunnen helpen voordat de problemen heel ernstig zijn. Nog meer publiciteit

geven aan de mogelijkheden via de Nieuwe Dinkellander, maar ook via Facebook, Hallo Losser etc.

Tip: houdt het luchtig!

Overdinkel:

Alle hiernaast
genoemde
instellingen.
Hoe kunnen we
zo goed
mogelijk
regelen dat
problemen
bijtijds
gesignaleerd
en opgelost
worden?

Vraag 4: waar is behoefte aan: hoe kunnen we de hulpverlening verbeteren, wat kan uw organisatie/uzelf daaraan bijdragen?

Losser:

Formulieren
eenvoudiger,
laagdrempelige
toegang, meer
voorlichting. Houdt
zaken luchtig zodat
er meer bereik is.
Ook kleine signalen
oppikken, gewoon
vragen (durven)
stellen.
Mensen hun
verantwoordelijk-
heid zoveel
mogelijk zelf laten
houden.

Overdinkel:

Duidelijk sociaal kaart: weten waar
je mensen naar kunt doorverwijzen.
Bewustwording
Gedrag veranderen
Wat kan iemand zelf doen, of
samen met iemands omgeving en
waar kunnen we ondersteunen.
Vroeg signalering.
Centraal punt voor vragen rondom
armoede: sociaal teams.
Scholen verwijzen daar al naar.
Nog meer bekendheid geven aan de
sociale teams, meer communicatie.
Speciale aandacht aan de groep
Licht verstandelijk beperkten: die
komen in de verleiding en kunnen
daar niet altijd mee omgaan.
De overheid mag ook eisen stellen:
iets terug doen voor de ondersteuning.

Bijlage 2: kort verslag bijeenkomst 12 april 2016

Op 12 april is een discussie bijeenkomst gehouden met de Raad, maatschappelijke instellingen, de Participatieraad en betrokken inwoners.

Er waren twee inleidingen van externe deskundigen.

Armoede en de gevolgen voor kinderen

Mevr. Drs. M. Schutte hield een inleiding over het onderzoek dat Saxion en de UT, binnen de academische werkplaats Twente, samen doen naar de gevolgen van armoede op kinderen en jongeren. Zij gaf aan dat 1 op de 20 kinderen in Nederland zich langer dan 4 jaar in een armoedesituatie bevindt. Ongeveer 25% van hen krijgt hulp, maar 75% niet. Er bestaat dus ook veel verborgen armoede.

Hulp moet erop gericht zijn dat mensen het uiteindelijk zelf kunnen doen. De vraag is hoe je de ouders kunt bereiken. Een ingang kan zijn de gezondheid van de kinderen. Daar doen zij nu onderzoek naar.

Het is heel belangrijk dat mensen zelf regie houden over hun leven, omdat het bijdraagt aan hun gevoel van eigenwaarde. Dus denk bij het armoedebeleid niet alleen in geld.

Armoedepact Almelo

Dhr. Van Heteren heeft het Armoedepact in Almelo toegelicht. Het gaat om een samenwerkingsverband van veel en heel diverse Almelo'se organisaties die aan de slag zijn met "het opzetten en uitvoeren van een gezamenlijk actieprogramma gericht op de voorkoming en bestrijding van armoede". De aanpak is gericht op een actieve benadering en vooral ervoor zorgen dat mensen in armoedesituaties zelf blijven meedoen aan de maatschappij. Dat gebeurt door het uitgeven van vouchers waardoor mensen aan activiteiten kunnen (blijven) meedoen of doordat mensen zelf als vrijwilliger actief worden bij "Almelo doet mee".

Hij geeft aan dat in Almelo 200 mensen gebruik maken van de voedselbank, daarvan zijn $\frac{3}{4}$ werkenden.

Discussie

Tijdens de discussie kwamen diverse aspecten aan de orde, waarvan hier de meest genoemde worden aangegeven.

Schaamte: mensen trekken niet snel aan de bel. De ervaring leert dat het minder erg is om je financiële gegevens te moeten geven, maar wel om iedere keer weer je levensverhaal te moeten doen. Het helpt ook om te werken met vrijwilligers, als het kan ervaringsdeskundigen. Die begrijpen de situatie waarin mensen zich bevinden beter.

Verder zou er meer aandacht gegeven moeten worden aan communicatie om meer mensen te bereiken. Door het opsporen van verborgen armoede kan ook eerder hulp worden geboden, zodat de problemen niet verder groeien. Hoe eerder hoe beter, dat geldt zeker ook voor

schuldenproblematiek. Het Sociaal Team kan hierbij een rol spelen omdat zij bij mensen op bezoek gaan en signalen krijgen van andere instellingen, zoals scholen.

Eén loket: het zou goed zijn om zoveel mogelijk met één loket te werken, zodat mensen maar één keer aanvraag hoeven te doen. Daar wordt in Losser al aan gewerkt via de St. Leergeld. Helaas zijn de voorwaarden voor sommige regelingen landelijk bepaald en die zijn niet allemaal op één lijn te brengen.

Hulp door vrijwilligers bij het aanvragen van regelingen kan via het financieel formulieren spreekuur, binnen de Sociaal Teams. Dat is niet alleen belangrijk voor het aanvragen van regelingen en tegemoetkoming, maar ook voor bijvoorbeeld het opzeggen van abonnementen. Vaak worden mensen door helpdesks afgescheept en helpt alleen schriftelijk communiceren.

Los van de financiële problematiek willen mensen ook graag betrokken blijven bij de maatschappij en actief zijn. Daarbij kan de gemeente samenwerken met verenigingen. Kijk naar mogelijkheden om hiervoor re-integratiemiddelen in te zetten.

Bijlage 3: Argumenten voor aanpassing huidig gemeentelijk minimabeleid

Aanpassing van de bestaande Kortingsregeling

(per 1 augustus 2016)

<i>Wijziging</i>	<i>Reden</i>
Alleen nog voor volwassenen (vanaf 18 jaar)	Start Stichting Leergeld Losser (voor kinderen t/m 17 jaar)

Aanpassing van de voorwaarden Kortingsregeling

(per 1 januari 2017)

<i>Wijziging</i>	<i>Reden</i>
Vervallen subsidie-criterium	- Participatie van inwoners gebeurt ook door deelname activiteiten van niet-gesubsidieerde instellingen / verenigingen / particuliere aanbieders - Heroverweging gemeentelijk subsidiebeleid
Maximale vergoeding € 250,- per jaar	Aansluiting bij andere inkomensondersteunende regelingen
Alle vergoedingen op 75%	- Eenduidigheid in regelgeving - Vereenvoudiging uitvoeringspraktijk - Betaling eigen bijdrage van 25% voor alle activiteiten zorgt voor bewustere keuze bij cliënt voor deelname
Bij aanschaf (half)-jaarabonnement zwembad Brilmansdennen betaalt cliënt de eigen bijdrage van 25% zelf aan zwembad Brilmansdennen en 75% wordt rechtstreeks betaald door gemeente aan zwembad	Cliënt hoeft grote bedragen (voor (half)-jaarabonnement zwembad Brilmansdennen niet in één keer zelf meer voor te schieten

Verhogen inkomensgrens Kortingsregeling en bijzondere bijstand naar 110%

(per 1 januari 2017)

<i>Wijziging</i>	<i>Reden</i>
Inkomensgrens verhogen van 100% naar 110%	- Aansluiting bij inkomensgrens andere inkomensondersteunende regelingen zowel gemeentelijk als landelijk - Vereenvoudiging uitvoeringspraktijk en snellere afhandeling aanvragen bijzondere bijstand / Kortingsregeling